

מדינת ישראל
משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
השרות הפסיכולוגי ייעוצי

רח' דבורה הנביאה 2, ירושלים 91911 טל: 02/5603233, 02/56032874 פקס: 02/5603256
www.education.gov.il/shefi

קריטריונים לתקצוב רשויות ובעלויות עבור תוכניות
למניעת סמים, אלכוהול, טבק – לשנת תשע"ה ואילך

תקנה תקציבית: 20-24-08-70

1. רקע:

תוכניות מניעה בנושאי סמים, אלכוהול, טבק הן תכניות חובה בחינוך העל יסודי ובכתות הגבוהות של בית הספר היסודי (חוזר מנכ"ל תש"ס/1(א) כ' באלול התשנ"ט 1 בספטמבר 1999). בחוזר מנכ"ל פורסמה הנחייה להפעיל בכל מוסדות החינוך העל יסודיים אחראי/ממונה על מניעת השימוש לרעה בטבק, באלכוהול ובסמים. (חוזר מנכ"ל סד/7 (א) ח' באדר התשס"ד, 1 במרס 2004).

כתוצאה מהחלטה זו הוכשרו כ 1000 מורים לתפקיד מובילים בית ספריים לתוכניות המניעה בנושא טבק, אלכוהול וסמים.

המוביל הבית ספרי הוא יועץ חינוכי/מורה מצוות בית הספר שנבחר על ידי מנהל בית הספר והוא פועל מטעמו ובשיתוף פעולה איתו ועם המפקחים והמדריכים של שפ"י לתוכניות המניעה בנושאי טבק, אלכוהול וסמים בכל הקשור להוראה בכיתות ולפעילויות חינוכיות, חברתיות וקהילתיות ובשיתוף עם גורמים בקהילה. הוא מרכז את כל הגורמים, הפעולות, התכניות וההנחיות בנושא ודואג ליישם בהתאם למדיניות המשרד ולמדיניות הבית-ספרית.

לאור האמור, המשרד מבקש לתקצב בעלויות חינוך עבור תוכניות מתאימות המופעלות במערכת החינוך ע"פ העקרונות להפעלת תכנית. יובהר כי התוכניות המתוקצבות הן חלק מתוכנית כישורי חיים, מתווספות עליה ומחזקות אותה בהיבטים שונים.

2. הגופים המתוקצבים:

בעלויות חינוך – רשויות מקומיות ובעלויות פרטיות שהן מלכ"ר

3. אוכלוסיית היעד:

תלמידי מוסדות חינוך בחינוך העל יסודי (כיתות ז'-יב) ו/או בכיתות הגבוהות בבית ספר יסודי (ז'-ח).

4. הפעילות המתוקצבת:

1. תוכניות בית ספריות בנושא מניעת שימוש בסמים, אלכוהול וטבק בהתאם לפירוט בסעיף 1 לנספח א הכללות פעילות העשרה תומכת המתווספת לתכנית הבית ספרית. במסגרת התוכניות יתוקצבו המרכיבים הבאים: פעולות העשרה לתלמידים ולהורים לרבות הרצאות, סדנאות, הצגות ופעולות תומכות לתוכניות הנ"ל.

2. תכנית כוללת להכשרת מנהיגות נוער בנושא "עמיתים ומשפיעים", המבוצעת ע"י הרשות המקומית או הבעלות הפרטית עבור כמה בתי ספר, בהתאם לפירוט בסעיף 2 לנספח א'. במסגרת התוכנית יתוקצבו המרכיבים הבאים: הרצאות, הצגות, סדנאות, הוצאות שכירת מקום ופעולות התומכות לתכנית הנ"ל.

5. תנאי סף:

א. לעניין התוכניות הבית ספריות: על בתי הספר עבורן מוגשות הבקשות לעמוד בתנאים הבאים:

- ✓ בתי ספר על יסודיים ובתי ספר יסודיים בהם פועלות כיתות ז-ח שיש להם רישון בתוקף.
 - ✓ בתי ספר שמינו מב"סים
 - ✓ בתי הספר הגישו תכנית עבודה מלאה לשנת הלימודים. התוכנית תכונן להפחתה של התנהגויות סיכון ובכלל זה הפחתת השימוש בסמים ואלכוהול בקרב מתבגרים ותשלב את נושא מניעת סמים, אלכוהול וטבק בתכנית כישורי חיים. התוכנית תוגש ליחידה המקצועית (מפקח רפרנט במחוז ומדריך מחוזי), ותאושר על ידה. הפעילות המתקצבת תהיה משולבת בתכנית החינוכית ורלוונטית.
- ב. לעניין התכנית הכוללת להכשרת מנהיגות נוער "עמיתים ומשפיעים", התנאים להגשת הבקשה הינם:
- ✓ התכנית מיועדת לבתי ספר שיש להם רישון בתוקף.
 - ✓ בתי ספר המשתתפים מפעילים תכנית בית ספרית בנושא .
 - ✓ מנהלי בתי הספר הביעו הסכמה להשתתף בתכנית.
 - ✓ תכנית הסמינר תוגש באמצעות המדריך המחוזי ליחידה המקצועית (מפקח רפרנט במחוז ומדריך מרכז) ותאושר על ידה.

6. החלוקה התקציבית:

מדי שנה תפרסם היחידה המקצועית הזמנה להגשת בקשות ("קול קורא"), במסגרתה יצוין עבור אלו מהנושאים האמורים בסעיף 4, כולם או חלקם, מיועד התקצוב אותה שנה והכל בהתאם למדיניות המשרד ולתקציב העומד לחלוקה. כמו כן, ככל שהדבר רלוונטי, תפורסם החלוקה התקציבית בין הנושאים השונים.

7. אמות המידה לחלוקה:

1. תוכניות בית ספריות שעמדו בקריטריונים, תנוקדנה בהתאם לניקוד הבא:
 - א. בתי ספר תלת שנתיים (חט"ב/חט"ע) : 10 נקודות או: בתי ספר שש שנתיים ובתי ספר לתלמידים בסיכון: 20 נקודות;
 - ב. מורכבות ואיכות התוכנית המוצעת – 1-10 נקודות.עם תום הניקוד הפרטני יסוכמו כל הנקודות שניתנו לכלל המבקשים וייקבע ערך נקודה בהתאם לתקציב העומד לחלוקה. לאחר מכן יקבל כל מבקש תקציב בהתאם למספר הנקודות שצבר.
2. תוכניות הכשרה כוללת עבור סמינר עמיתים יישובי, שעמדו בקריטריונים, תנוקדנה בהתאם לניקוד הבא, ובלבד שהקצבה לא תעלה על 8,000 ₪:

- א. סמינרים בהם משתתפים עד 60 תלמידים : 10 נקודות או: סמינרים בהם משתתפים 61 תלמידים ומעלה : 15 נקודות.
- ב. מורכבות ואיכות התוכנית המוצעת – 1-10 נקודות.
עם תום הניקוד הפרטני יסוכמו כל הנקודות שניתנו לכלל המבקשים וייקבע ערך נקודה בהתאם לתקציב העומד לחלוקה. לאחר מכן יקבל כל מבקש תקציב בהתאם למספר הנקודות שצבר.
3. ככל שיוותרו עודפים לאחר החלוקה, תביא היחידה המקצועית בפני ועדת ההקצבות המלצה לניתוב העודפים, וזו תאשר את החלוקה בהחלטה מנומקת.

8. בקרה:

הבקרה השוטפת נעשית באמצעות המפקחים במחוזות וצוות המדריכים. למשרד יוגשו דוחות ביצוע על ידי הגופים המתקצבים בצרוף אסמכתאות המוכיחות ביצוע. בסוף שנת תקציב מתקבל דו"ח ניצול תקציב במחוז, המועבר למטה.

מנכ"לית	יועץ משפטי	יחידה מקצועית
---------	------------	---------------

תאריך עדכון:

1. תכניות כישורי חיים הפועלות במערכת החינוך למניעת סמים, אלקוהול וטבק ומדגישה את הנושאים בשכבות הגיל ע"פ הפרוט הבא:

חטיבות ביניים

- תוכנית כישורי חיים בנושא עישון סיגריות ונרגילות (כתות ז')
- תוכנית כישורי חיים בנושא האלקוהול (כתות ח')
- תוכנית כישורי חיים בנושא מניעת סמים (כתות ט')

בתי ספר תיכוניים

- "משמעות" לתלמידי י' – י"א
תוכנית למניעת שימוש בסמים שמתמקדת בשאלת משמעות החיים כחלק מתהליך גיבוש הזהות של המתבגר וכוללת שיחות על החיים ללא סמים.
- "נוהגים בראש אחר" - תוכניות בנושא אלקוהול ונהיגה (כתות י"א)
הנושא משולב במסגרת התוכנית לחינוך תעבורתי בכיתות י"א המופעלת באחריותו של אגף זהירות בדרכים במשרד.
- תוכנית נ"ס (נגד סמים)
תוכנית מותאמת לכפרי נוער ופנימיות ומופעלת על ידי צוות הכפר המורכב ממנהל הכפר, מנהל בית הספר, מנהל הפנימייה וראש הצוות הטיפולי.
- שילוב נושא הסמים במסגרת הכנה לצה"ל (כתות י"א- י"ב)
מתקיימות פעולות הסברה על מדיניות צה"ל בנושא סמים, כחלק מתכניות המניעה ותכניות ההכנה לצה"ל המופעלות במערכת החינוך.

2. תוכנית להכשרת מנהיגות נוער "עמיתים ומשפיעים" (כתות ו'-י"א. התוכנית תתקצב

עבור כיתות ז' ואילך בלבד)

התוכנית הינה חלק מתפיסה כוללת הרואה חשיבות במעורבות התלמידים ואחריותם לגבי נושאים אלה. בתוכנית זו, התלמידים עוברים הכשרה בנושא ומנחים את חבריהם בשילוב עם מחנכים, מורים ויועצים.
הכשרת העמיתים נעשית במסגרת סמינר יישובי המשתף מספר בתי ספר.